

NTNU Vitenskapsmuseets

Langsiktig strategisk utstillingsplan (LSU) 2017-2022

Innledning

Langsiktig strategisk utstillingsplan 2017 – 2022 er førende for hvordan NTNU Vitenskapsmuseet planlegger sine utstillinger og aktiviteter knyttet til dem. Planen definerer målgrupper og profil, samt klargjør prosess for arbeid med utstillinger i regi av Vitenskapsmuseet. Langsiktig strategisk utstillingsplan er et verktøy som bidrar til å realisere NTNUs strategi 2011-2021 «Kunnskap for en bedre verden», forventningene i NTNUs fusjonsplattform, og NTNU Vitenskapsmuseets strategiplan 2017-2021 «Vitenskap i sentrum». Utstillings- og publikumsseksjonen (UPS) har ansvar for analyse og tilrådinger av foreslåtte utstillingsprosjekter til ledermøtet for beslutning ihht gitte kriterier. «Fagråd for utstillinger og arrangement» er seksjonens og museets rådgivende organ for utstillings- og publikumsvirksomheten.

Det utarbeides videre en **Romplan for utstillinger 2017-2022**. Dette skal være en romplan over museets samlede areal og bygningsmasse med framtidig (forslag til) bruk av areal og fysisk lokalisering av ulike arenaer og funksjoner tilknyttet utstillingsvirksomheten. Planen revideres hvert tredje år, og har gyldighet fram til vedtak om evt. nye formidlingsarealer på museet. Romplan for utstillinger 2017-2022 er trinn to og utarbeides med utgangspunkt i Langsiktig strategisk utstillingsplan 2017-2022. (Se Tiltaksområder/Romplan for utstillinger 2017-2022).

Dokumentet **Utstillingsprogram 2017-2022** er trinn tre, og beskriver innhold og utstillinger museet ønsker å presentere for publikum de kommende tre år. Årlig gjennomgang av Utstillingsprogram inkluderer planer for et nytt år. Dette inkluderer basis- og temporære utstillinger, NTNU-rommet, vandretstillinger og utstillingsaktivitet i regionene. Dette utarbeides på grunnlag av årlige idemyldringsseminar og andre innspill til UPS. Anbefaling om program legges fram for ledermøtet.

Langsiktig strategisk utstillingsplan 2017-2022 inneholder videre 10 tiltaksområder med konkrete tiltak som skal gjennomføres innen hhv utgangen av 2019 og 2022.

Postadresse

7491 Trondheim

Org.nr. 974 767 880

E-post:

info@adm.ntnu.no

<http://www.ntnu.no/adm/info>**Besøksadresse**

Hovedbygningen

Høgskoleringen 1

Gløshaugen

Telefon

+ 47 73 59 55 40

Telefaks

+ 47 73 59 54 37

Overordna prinsipper og avgrensinger:

«NTNU har som del av sitt samfunnsoppdrag ansvar for å bygge opp, drive og vedlikeholde et vitenskapsmuseum med vitenskapelige samlinger og publikumsutstillinger. I tillegg har universitetsmuseet omfattende forvaltningsoppgaver i henhold til kulturminneloven. Basert på museets forskningsaktivitet skal NTNU sikre en systematisk utvikling av de vitenskapelige samlingene og gjøre disse tilgjengelige for nasjonale og internasjonale forskningsmiljø. Samlingene representerer den eldste og lengste dokumentasjon på endringer innen natur- og kulturhistoriske områder. De gir viktig kunnskap til kultur- og naturforvaltning og danner basis for forskning, utdanning og allmennrettede formidlingstiltak. Som et tverrfaglig flercampusuniversitet skal NTNU videreutvikle Vitenskapsmuseets rolle som en betydelig formidlingsaktør.»
(NTNUs vedtatte fusjonsplattform)

Langsiktig strategisk utstillingsplan bidrar til å realisere NTNUs strategi 2011-2021 «Kunnskap for en bedre verden», forventningene i NTNUs fusjonsplattform, og NTNU Vitenskapsmuseets strategiplan 2017-2021 «Vitenskap i sentrum».

«Vitenskapsmuseets utstillingsvirksomhet styres etter en tydelig langsiktig plan, der målgrupper og profil blir klart definert.»
(NTNU Vitenskapsmuseets strategiplan 2017-2021 «Vitenskap i sentrum»)

Denne planen vil ikke ta for seg arrangements- og skoletilbud utover de som er relatert til utstillingene. Det bør lages egne planer for disse delene av virksomheten. Planen tar heller ikke for seg feltet «Digitale utstillinger». Det vises til «Fagråd for digital deling».

«NTNU Vitenskapsmuseet har en svært sentral beliggenhet i Trondheim og i folks bevissthet.»

Vår ambisjon er å styrke Kalvskinnen som kunnskaps- og kulturbydel, og å skape attraktive utstillinger og møteplasser mellom publikum og NTNU i regionene.»
(NTNU Vitenskapsmuseets strategiplan 2017-2021 «Vitenskap i sentrum»)

Etter NTNUs fusjon med høyskolene i Sør-Trøndelag, Gjøvik og Ålesund, har NTNU i dag campuser i flere regioner. Begrepet region har også fra langt tilbake sammenheng med Vitenskapsmuseets forvaltningsregion, som er det geografiske området hvor museet har forvaltningsoppgaver i henhold til kulturminneloven, og som ansees som vår region og ansvarsområde også innenfor det naturhistoriske området. Med videre bruk av begrepet region i dette dokumentet, er det den siste forståelsen av begrepet som menes.

Virksomhetsområde «Utstillings- og publikumsaktivitet» i NTNU Vitenskapsmuseets strategiplan 2017-2021 «Vitenskap i sentrum»:

Mål:

I 2021 tilbyr NTNU Vitenskapsmuseet attraktive utstillinger og møteplasser mellom publikum og forskning, med Kalvskinnet som knutepunkt og med tilstedeværelse i regionene.

Veivalg

- Kalvskinnet er et levende knutepunkt også fram mot realisering av «Vitenskapssenter Kalvskinnet».
- NTNU Vitenskapsmuseet utvikler arenaer der allmennheten lokalt og regionalt møter vitenskap og teknologi på en samfunnsengasjerende og nyskapende måte.
- Vitenskapsmuseets utstillingsvirksomhet styres etter en tydelig langsiktig plan, der målgrupper, profil og finansiering blir klart beskrevet.
- Museets basisutstillinger fornyes og videreutvikles i tråd med langtidsplanen.
- Vitenskapsmuseet er et foretrukket visningssted i Norge for internasjonale vandretstillinger innenfor natur- og kulturhistorie.
- Alle elever i Trøndelag opplever museets pedagogiske program i løpet av grunnskoleløpet, enten som besøkende til museet, hagene eller i møte med regionale opplegg.
- Vitenskapsmuseets rolle som en betydelig formidlingsaktør for NTNU skal styrkes.
- Vitenskapsmuseet skal arbeide for å øke ekstern finansiering innenfor utstillings- og publikumsvirksomheten.

Målgrupper for utstillingsvirksomheten

Hovedmålgruppe for basisutstillingene på Kalvskinnet og i regionen er barn og familier. «Den interesserte tolvåring» er utgangspunktet for utstillingsutviklingen.

I andre halvdel av planperioden (2019 – 2022) skal også tilrettelagte tilbud til unge voksne (millennials, 15-25-åringer) utvikles.

Alle utstillinger i museets regi skal utvikles i tråd med målgruppen den skal nå. Målgruppeanalyse skal gjennomføres tidlig i alle utstillingsprosjekter for å sikre at utstillingene er attraktive for målgruppen vår.

Det skal legges vekt på gode utstillingsopplevelser også for barn og familier med spesielle behov for tilrettelegging (f.eks. syn-, hørsel, eller bevegelseshemninger).

Utstillingsprofil

NTNU Vitenskapsmuseet tilbyr utstillinger som speiler:

- NTNU Vitenskapsmuseets natur- og kulturhistoriske profil.
- NTNUs teknisk-naturvitenskapelige profil, med særlig vekt på de tematiske satsingsområdene bærekraft, energi, helse og havrom.

Tverrfaglige perspektiver, de vitenskapelige samlingene og samarbeid med ulike miljøer skal prege utstillingsvirksomheten.

Autentiske objekter og sanselige opplevelser skal vektlegges i alle utstillingene.

Utstillingene skal underbygge kjerneverdiene «Kreativ, konstruktiv, kritisk, respektfull og omtenksum».

Utstillingsprosess

Det utarbeides en Romplan for utstillinger for lokalisering av ulike funksjoner og de mer langsiktige satsingene som også inkluderer oppgradering av bygningsmessige forhold. Romplan for utstillinger skal ha gyldighet fram til evt. beslutning om utbygging av museet vedtas, men revideres hvert tredje år. Arbeidet med romplan og Utstillingsprogram må koordineres underveis og ved revidering slik at et helhetlig perspektiv ivaretas.

Alle foreslåtte utstillingsprosjekter skal vurderes ut fra følgende kriterier:

- Utstillingsprofilen
- Attraktivitet for hovedmålgruppen vår; barn og familier (den interesserte tolvåringen)
- Mulighet for spissing og tilpasning mot hovedmålgruppen
- Ressursbehov og finansieringsmuligheter

Mulighetene for videreføring av temporære utstillinger utviklet av museet som vandreutstillinger, skal også vurderes.

For å tydeliggjøre Utstillings- og publikumsseksjonens rolle, vil analyse og tilrådinger av foreslåtte utstillingsprosjekter iht ovennevnte kriterier gjennomføres av seksjonen og oversendes ledermøtet for beslutning.

For å sikre bredest mulig medvirkning, etableres et årlig «Idemyldringsseminar» der alle interesserte medarbeidere ved museet og universitetet inviteres til å bidra med ideer til utstillinger. I tillegg vil UPS aktivt jobbe opp mot NTNUs tematiske satsingsområder, tilbydere av vandreutstillinger og nasjonale/internasjonale markeringer.

Prosessmatrise

Hva	Deltakere	Frist	Ansvarlig
Idemyldringseminar	Interesserte medarbeidere ved museet og NTNU inviteres til idédugnad	Hver vår innen 15. mars	UPS
Ideer fra seminaret og enkelthenvendelser utredes i saksnotat til ledermøtet i oktober.	Enkeltforskere, partnere osv.	Frist for å bli med i årlig saksnotat og Utstillingsprogram er 1. september	UPS
3-årig Utstillingsprogram vedtas, rulleres/utvides årlig med ett nytt år	UPS forbereder sak til ledermøtet som vedtar	Oktober årlig	UPS
Større utstillingsprosjekter	UPS utreder, ledermøtet sender sin tilråding til Museumsstyret for beslutning.	November årlig	Direktøren
Budsjett og handlingsplan for museet	Ledermøtet	Desember	Ledermøtet

Tiltaksområder

Romplan for utstillinger 2017-2022

Tiltak fram mot 2019:

- Det skal utarbeides en Romplan for utstillinger for fysisk lokalisering av ulike arenaer og funksjoner tilknyttet utstillingsvirksomheten. Planen revideres hvert tredje år, og har gyldighet fram til vedtak om evt. nye formidlingsarealer på museet.
- Romplan for utstillinger skal baseres på analyser av funksjoner, behov og potensialet i tilgjengelig innendørs og utendørs areal på museet.
- Romplan for utstillinger skal vise lokalisering av ulike basisutstillinger, fleksible arealer for temporære utstillinger samt arealer for utstillingstilknyttede aktiviteter og viktige publikumsfasiliteter.
- Romplan for utstillinger skal også inneholde oversiktsplaner og prioriteringer for nødvendige bygningsmessige tiltak for utstillingsvirksomheten.

Tiltak fram mot 2022:

- Romplan for utstillinger revideres hvert tredje år.
- I denne perioden skal nytt klima/ventilasjons-anlegg og ny heis i Gunnerushuset ferdigstilles.

Publikumskjennskap og totalopplevelse

Tiltak fram mot 2019:

- Det skal gjennomføres årlige publikumsundersøkelser, helst i samarbeid med andre museer i Trondheim, samt analyse av publikumsutviklingen de siste år.
- «Kundereisen» skal kartlegges og totalopplevelsen av museumsbesøket skal kartlegges, forbedringspunkter skal identifiseres og forbedres.
- Markedsføring og relaterte butikkvarer integreres i utstillingsvirksomheten.
- Oppgradering av publikumsfasiliteter planlegges og gjennomføres.
- Plan for ytre profilering av bygg revideres og gjennomføres. Opplegg for drifting vedtas.

Tiltak fram mot 2022:

- Før andre halvdel av planperioden skal mål om besøkstall evalueres.
- Dybdeundersøkelser av publikumsopplevelsen skal gjennomføres og resultatene implementeres i utstillingsvirksomheten.

Basisutstillingene

Tiltak fram mot 2019:

- Forprosjekt for revisjon, fornying og videreutvikling av basisutstillingene skal ferdigstilles i 2017.
- Minst halvparten av basisutstillingene skal ha reviderte planer innen 2019.
- Basisutstillingene skal 3D-dokumenteres og nødvendig dokumentasjon for ettertiden skal sikres.

Tiltak fram mot 2022:

- Samtlige basisutstillinger skal ha reviderte planer.
- Revisjonsplan for perioden etter 2022 utarbeides.

Temporære utstillinger

Tiltak fram mot 2019:

- Det utarbeides en årlig plan for rullering av temporære utstillinger inklusive NTNU-utstillinger og mottak av vandreutstillinger, som en del av treårig utstillingsprogram.
- Det utarbeides en plan for anskaffelse av utstillingsmontre og -system som har en kvalitet som tilfredsstillende krav til sikkerhet og bruk på et universitetsmuseum.
- Utvalgte temporære utstillinger skal dokumenteres.

Tiltak fram mot 2022:

- Plan for rullering av temporære utstillinger revideres og videreføres.
- Plan for anskaffelser av montre og utstyr med tilfredsstillende kvalitet gjennomføres.

Vandreutstillinger

Tiltak fram mot 2019:

- En stor vandreutstilling skal realiseres i 2017.
- Det treårige utstillingsprogrammet skal også inneholde frekvens og aktuelle perioder for internasjonale utstillinger, og også sikre mot vakuumbølger i mellomperiodene.

Tiltak fram mot 2022:

- Vitenskapsmuseet tar initiativ til et systematisk samarbeid med produksjon og distribusjon av vandreutstillinger sammen med de øvrige universitetsmuseene i Norge.
- Vitenskapsmuseet skal i samarbeid med aktører som har et etablert distribusjonsapparat, utvikle en utstilling som er aktuell for internasjonal turné.
- Vitenskapsmuseet er et attraktivt visningssted for internasjonale vandreutstillinger med tematisk relevans for NTNU.
- Museet tar imot utstillingstilbud rettet mot målgruppen millenials.

Aktiviteter og pedagogiske opplegg i utstillingene

Tiltak fram mot 2019:

- Museet skal tilby aktiviteter og forskermøter tilpasset målgruppene i utstillingene.
- Vertene skal få opplæring som setter dem i stand til å guide i utstillingene.
- Mulighetene for selvguiding for familier og barn styrkes.
- Alle utstillingsprosjekter skal ha en plan for aktivitet i hele visningsperioden.
- Museet etablerer tilbud om faste omvisninger.
- Det etableres tilbud også for grupper med spesielle behov som f. eks. svaksynte/blinde og hørsel- og bevegelseshemmede.

Tiltak fram mot 2022:

- Museet tilbyr faste omvisninger også på engelsk.

Rolle i regionen

Tiltak fram mot 2019:

- Det utvikles en policy for NTNU Vitenskapsmuseets regionale tilstedeværelse og formidlingsaktivitet.
- I 2017 etableres en prosjektgruppe som kartlegger potensial og interesse for desentraliserte utstillinger i forvaltningsområdet.

- Minst tre desentraliserte mindre utstillinger er på plass, med tydelig synliggjøring av NTNU Vitenskapsmuseet som avsender.
- Det gjennomføres ambulerende formidlingsopplegg basert på museets kjernevirksomhet hvert år, etter en egen plan hvor NTNU Vitenskapsmuseet synliggjøres regionalt.
- Materialet som er utlånt til utstillinger hos andre gjennomgås mtp museets synlighet.

Tiltak fram mot 2022:

- Langtidsplan for desentraliserte utstillinger i regionen er ferdigstilt og implementert.

Rolle i NTNU

Tiltak fram mot 2019:

- Plan for utstillinger i «NTNU-rommet» i perioden ferdigstilles i 2017.
- Museets arenaer og aktiviteter tilbys som et levende laboratorium for studenter og forskere bl.a. på lærer, arkitektur- og designutdanningene.
- Kartlegging av potensial og interesse for desentraliserte utstillinger/aktivitet i campus Gjøvik og Ålesund gjøres i samarbeid med prosjektgruppa for regionen.

Tiltak fram mot 2022:

- I samarbeid med NTNUs fagmiljøer utvikle årlige utstillinger med relevans for NTNUs tematiske satsingsområder.
- Museet skal bistå med utstillingsfaglige råd for de universitetshistoriske samlingene, uansett lokalisering.

Dokumentasjon og arkiv

Tiltak fram mot 2019:

- En standard for dokumentasjon av utstillingsprosjekter etableres.
- Det gjennomføres følgeforskning fra andre miljøer på minst ett utstillingsprosjekt og ett pedagogisk opplegg.
- Dokumentasjon av tidligere utstillinger ved Vitenskapsmuseet på museets nettside gjennomføres så langt det finnes tilgjengelig materiale i god nok kvalitet.

Tiltak fram mot 2022:

- Dokumentasjon av utstillingsutvikling og utstillinger skal ha en kvalitet som gjør materialet egnet til forskning.

Ekstern finansiering

Tiltak fram mot 2019:

- Arbeide aktivt for å sikre finansiering fra NTNU sentralt til utvikling av nye basisutstillinger.
- Arbeidet med å sikre ekstern finansiering og sponsoravtaler vektlegges.
- Det utarbeides en plan for å øke billettinntektene, samtidig som gratis inngang for personer under 18 år opprettholdes for museets faste utstillinger.

Tiltak fram mot 2022:

- Videreutvikling av Vitenskapsmuseets relasjoner eksternt og internt.